(g) Statement 'B' placed on the Table of the House.

SCARCITY OF FERTILISERS IN THE STATE

536 T. M. Manjunath (Tiptur) — Will the Minister for Agriculture and Animal Husbandry be pleased to state.—

(a) the reasons for scarcity of fertilisers in the State;

(b) the reasons for the Central Government to allotless quantity of fertilisers to the Karnataka than any other State;

(c) whether it has come to the notice of the Government that fertilisers are diverted to shops of private dealers by the distribution authorities of the Government if so, the action taken by the Government to prevent this;

(d) whether it has come to their notice that in view of the scarcity of fertilisers in the State any amount of fertilisers is available with the private dealers if thrice the rates are paid;

(e) if so the action taken to prevent this throughout the State; the number of officers and dealers agint whom the action is taken?

Sri Chikkegowda (Minister for Agriculture and Animal Husbandry)

(a) There is at present over all shortage of fertilisers in the country and in the world markets due to scarcity of 'Naptha' a basic raw material required for the manufacture of fertilisers. Even domestic production has been affected to a great extent due to power cut, Labour strikes Look outs, machinery break down etc. As a result of these factors, the supply position is not satisfactory.

(b) Certain criteria are adopted by the Government of India while making allotments of fertilisers to different States. It is not correct to state that the fertilisers allotment to Karnataka State is less than that to the neighbouring States taking in to concideration the criteria or the formulae adopted.

(c) No. The Government is however aware that there are malpractices in the distribution of fertilisers indulged by certain dealers. A strict vigilance is being kept over such practices and the concerned officers have been instructed to take action under the Fertiliser Control Order and the Essential Commodities Act. The list indicating the action taken under E C A is appended.

(d) No. The pool fertilisers received in the State are exclusively distributed through Co-operative Societies and Agro Kendras while the non pool supplies made by the domestic manufacturers are distri-

* Copies placed in the Karnataka Legislature Library vide No. dated 1st April 1974.

(SRI N. CHIKKE GOWDA)

buted both through private Dealers and Co-operative Societies. To prevent malpractices in the distribution of nonpool fertilisers like black marketing adulteration etc, Government have brought non pool fertilisers also under the purview of District and Taluk allotment Committees to be issued against permits as per Government Order No. AF 70 dated 15th August 1973 The Government thus exercises adequate control over all supplies of fertilisers.

(e) A detailed list indicating the action taken against the dealer under Fertiliser Control Order and under essential Commodities Act and also against the Departmental Officer under C.C.A. Rules is appended.

Statement showing the details of action taken against the fertiliser dealers for violation of Fertiliser Control order, 1957 as on 27th February 1974.

1. Number of prosecutions instituted for Black marketing in chemical fertilisers under Essential Commodities Act.	18
2. Number of raids conducted	234
3. Number of registration certificates suspended for violation of Fertiliser Control Order 1957.	29
4. Disciplinary action taken against Government Officers about the irregularities in distribution of fertilisers.	Five Officers were kept under suspension and enquiry is under progress.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ —ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರದ ಸರಬರಾಜು ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಆದಂದಿ ಆಕಾರದ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಗತಸಾಲಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಗೊಬ್ಬರವಿಲ್ಲವೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪೇರಾವೊ ಮಾಡಿರುವುದಂದಿ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ —ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರದ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹಾದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಇರವುದಾದ ಆಪ ತಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೭೨-೭೩ರಲ್ಲಿ ೫೯ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು ೪೬ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿದ್ದು ೧೩ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. During 1972-73 the estimated food production was 59 lakh tonnes but due to drought the actual food production was only 46 lakh tonnes. There was hence a shortfall of 13 lakh tonnes of foodgrains. In 1973-74 the total food production was 66 lakh tonnes (50 lakhs for Khariff and 16 lakhs rabi).

1-30 P.M.

SRI ABDUL KHUDDUS ANWAR.—Are you aware that fertiliser is being sold in the black-market at Rs. 1,400 per tonne?

SRI N. CHIKKE GOWDA.—I have no knowledge of it.

SRI H. D. DEVEGOWDA —There is a variation in the answer furnished to the question of Sri Satyanarayana Singh (Q No 505) 131, 20 tonnes of nitrogenerous fertiliser whereas to my question the answer given is Rs. 92,000 tonnes May I know which answer is correct?

SRI N. CHIKKE GOWDA —The allotment of fertiliser is made by the Government of India. The total quantity received is entirely different from the allotment made. Hence there is variation Actually the Government of India makes the allotment of fertiliser for every kharif and rabi season at a Zonal Conference according to the area grown under each crop. But when the supplies are received, they will fall short of the total allotment made.

SRI H D. DEVEGOWDA.—May I know the actual quantity received May I know whether the answer given to Q.No. 505 is correct or to my question No. 466 is correct?

SRI N. CHIKKE GOUDA.—As against an indent of 1-25 lakh tonnes of fertiliser for kharif season the Government of India allotted only 60,280 tonnes of Nitrogeneous Fertiliser to this State out of this only 48000 tonnes of nitrogenous fertiliser was supplied from the pool and non pool fertiliser. For Rabi season as against an indent of 1,30,000 tonnes of nitrogen the Government of India allotted 68,400 tonnes during 1971-74 out of which only 43,000 tonnes were received from the pool and non-pool fertiliser.

SRI B. SATYANARAYANA SINGH.—Do you agree with the proposition that there should be no discrimination between a raiyat and a raiyat growing the same crop in the same area?

SRI N. CHIKKE GOWDA.—No discrimination is made between a raiyat and a raiyat but a dosage is recomended for a particular crop subject to the availability of fertiliser.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ —ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯದೆ ಇರತಕ್ಕ ಖಾಸಗಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೆಗೌಡ — ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಗೊಬ್ಬರದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಲೈಸನ್ಸ್ ಪಡೆದ ನಂತರ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟಿಂಗ್ ಆಥಾರಿಟೀಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಆಫೀಸರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಈ ರೀತಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲೈಸನ್ಸ್ ಪಡೆದಿರುವವರ ಕಛೇರಿಯ ದಾಸ್ತಾನು ಬಗ್ಗೆ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದೂರುಗಳೇನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಂಪಲ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

SRI H. D DEVE GOWDA.—In the statement furnished to my question (a), it is stated that during 1972-73, 96000 N. fertiliser has been received and in reply to (b) it is said that 1, 80000 tonnes have been distributed. I want to know which is correct?

Furtherm re for 1973-74 1,05,330 tonnes have been distributed against an allotment of 92000 tonnes I want to know which is correct?

SRI N. CHIKKE GOWDA.—The actual allotment by the Government of India is in terms of N P K. that means urea 46% I K G. of N is equivalent to 2.2 K.G. of urea. If it is ammonium sulphate, it is equal to 5 kg. and 4 kg. in the case of C.N. The quantities are received in bags from the Government of India as N.P.K. mixture.

There are two types of fertilisers allotted by the Government of India—one is under pool supply and another is under non-pool supply. The pool quota is the monopoly of the State Government. The non-pool supplies are also under the control of the Government of India since recently. Formerly they were distributing the fertilisers through their agents. Now this is being done through the private dealers and also the Co-operatives as against the permits issued This distribution is done under the supervision of the District and Taluk allotment Committees.

During 1974-73 under Non-pool Supply, 39,000 Tonnes of Fertilisers 4,500 tonnes of phosphorous, 3391 tonnes of potash wehs pencived, Under Pool supplies 57,000 F 48,000 Potash, 31,000 Phosperous and the total will be N 96,000, phosperous 52,650 and Potash 34,600.

Against Pool supply 26 800 N, 5,000 Phosperous,

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೆವೆ ಗೌಡ —ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ ತುಂಬಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

SRI N. CHIKKE GOWDA —The difference is there because of previous balance carried forward.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ ದೇವೇಗೌಡ —ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಏಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಾದುದಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಒಂದೇ ವುತ್ತಿಲ್ಲಿ ಎಂದೆ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಬಂದೊಂದು ಕತೆ ಒಂದೊಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ-ಯಾವುದು ತಪ್ಪು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದರೆ ಮುಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ —ನನಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಿಲ್ಲ ಬಾದಿಸಲಕ್ಕೆ ಶಾಟಿನ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಲೆಫ್ಟ್‌ಓವರ್ ಮಿಕ್ಸ್ ಸೇರಿ ಕಾರೀಫ್ ಮತ್ತು ರಬ್ಬಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ. ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

The pool fertilisers were 30 per cent and the non-pool fertiliers were 70 per cent and these quantities were actually received. ಪೂಲ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿಜನ್ನು ಎಂದೂ ನಾವು ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೂ ಇಲ್ಲ.

SRI H D. DEVEGOWDA.—Sri Hanume Gowda's question may be clarified. The poo isupply of 30 per c nt has been channelised through Agro Industries Corporation and Marketing Federation which have been appointed as agents. That I know. But the figures furnished to each question are quite different.

SRI N. CHIKKE GOWDA.—That is pool fertilisers,

SRI H. D. DEVE GOWDA.—It is not pool. The pool quota is 30 per cent. When such being the case how can a private dealer get fertiliser under pool quota or u der non-pool quota? Further, there is quite a lot of difference betwee n what you have stated in the written reply and the answer you are giving now. I want you to get it clarified.

SRI N. CHIKKE GOWDA.—The State Marketing Federation and the Agro Industries Corporation are the agents. Certain manufacturers were supplying fertilisers to private people before the Government of India brings all the fertilisers under control and distribute them through the State Marketing Federation, Agro Industries Corporation and also through the Co-operatives. The excess figures shown are the bal nce carried forward from the previous year and the excess of the fertilisers the private dealers were having when they were free to sell the fer ilisers. I think the Hon. Leader of the Opposition got himself confused. Some of the figures are carried over figures.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗೊಬ್ಬರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆರ್ಗಾನಿಕ್ ಗೊಬ್ಬರದ ವಿಚಾರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲು ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಾದ ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಳಗಾಂ ಧಾರ್ವಾಡ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಇತ್ಯಾದಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆಯ ಮೆಷೀನನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಅಬ್ದುಲ್ ಖಿದ್ದಸ್ ಅನ್ವಾರ್.—ಭದ್ರಾವತಿಯ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಮಾಲೀಕರು ಅಂದರೆ ಮುಖೇಸ್ ಟಿಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ಸ್‌ನವರು ಈ ಹಿಂದೆ ರೈತರಿಗೆ ಸುಮಾರು ೨೦ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತರಿಸಿ ಅವರು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದರು ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಹಂಚದೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತರಿಸಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಇದು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರ ಪಾಲಿಸಿ, ಪೂಲ್ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್, ನಾನ್ ಪೂಲ್ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ ಯಾರು ಯಾರು ಮ್ಯಾನ್ಯುಫ್ಯಾಕ್ಚರರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೊ ಅವರು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದ ಹಾಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಇಂಥಂಥ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಇಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗಧಿ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನ ಇವರು ಹಂಚಬೇಕು ಇದಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ತಾವು "ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಂಚುವಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಆಧಾರಾಂಶಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಯಾವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಲ್ಲಿಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ, ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿಯ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರದೇಶ ಸಂಕೀರ್ಣ ಜಾತಿಯ ಬೆಳೆಗಳು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ, ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಏರಿಯಾ, ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೊರತೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರದೇಶ, ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣ ಜಾತಿಯ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರದೇಶ, ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ದಾಮಾಶ ಪ್ರಕಾರ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜೋನಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಈಗ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಗೊಬ್ಬರದ ಪ್ರಮಾಣ ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ಗೊಬ್ಬರದ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತಾರತಮ್ಯ ಇದೆ ನಾವು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಡೋನೇಜ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಡೋಸೇಜ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಖಾಸಗಿ ಷುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರು ವಿಶ್ಲೇಷಣವನ್ನು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ತಾರತಮ್ಯ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ತಾವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಮಿಲಾಗಿ, ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಾರ್ಡ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಈಗಲಾದರೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರದ ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ —ಜನರಲ್ ಆಗಿ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದ ನಿದರ್ಶನಗಳು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. In reply to question 234 I have already stated that 18 pro-ecutions have been insstituted for black marketing in chemical fertilisers under Essenti l Commodities Act. 234 raids have been conducted. and 29 registration certifi ates have been suspende l for violation of Fertilisers Control Order 1957 and to the question 'Disciplinry action tak n against Government Officers about the irregularit es in distrihgtion of fertilisers I have stated that five officers were kept under suspension and enquiry is under progress. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರು, ಹೊರಗಡೆಯವರು ಒಂದೆರಡು ಮೂರು ನಿದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಮಿಲಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಸೇವಕರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರದ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು

ಕಾರ್ಡು ಸಿಸ್ಟಂ ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ರೈತರು ಗೊಬ್ಬರದ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಪರದಾಡಬಾರದು ಎಂದು. ಯಾವ ಯಾವ ಜಮೀನಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಬೆಳೆಗೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಬೀಜಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕು ಎಂದು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನೇರವಾಗಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸುಲಭವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾರ್ಡು ಸಿಸ್ಟಂ ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ —ಈಗ ತಾವು ಏನು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ, ನಾನ್ ಪೂಲ್ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ ಕೂಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಡೀಲರ್ಸ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಹಾಸನದಲ್ಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಕ್ಸೆಂಪೆಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಏಕೆ? ಯಾರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ —ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ತಿಳಿದು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನ್ ಪೂಲ್‌ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ ಅವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರ ಚೇರ್ಮನ್‌ಷಿಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರದ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವರಿಗೆ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಎಂದು ಏನಾದರೂ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

SIR N. CHIKKEGOWDA.—If the Deputy Commissioner or the District allotment committee have done so I have to go into the matter and find out why they have done so. In one case of Raichur they did it is and I told the Chairman of the District Allotment Committee not to violate the permit system. That is the only case which came to my notice. The Hon. Member has brought to my notice that 50 per cent of it has been given like that. Even in the case on non-pool fertilsers they cannot do it. If the hon member furnishes specific instances, I will certainly look into the matter.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಗೊಬ್ಬರದ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಟಯರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಅನ್ನು ಮಾಡಿ ನೇರವಾದ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ಮೂರ್ತಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದವರಿಗೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಡೀಲರ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? What were the circumstances?

SRI N. CHIKKEGOWDA.—I want notice. Let the Hon. Member ive particular cases.

FILLING UP OF POSTS IN EMPLOYMENT AND TRAINING DEPARTMENT

137. SMT. C. NAGAMMA KESHAVA MURTHY (Davanagere) —Will the Minister for Labour and Tourism be pleased to state

(a) the number of class I post existing in the Employment wing of the Department of Employment and Training

(b) the number of them filled up and the number of posts vacant, the reasons for not filling up these vacant posts